

Introduction

Sixty years of continuity is a rarity in the world of film festivals. As Academia Film Olomouc reaches this milestone, it is only fitting to reflect on those who have shaped its journey. The last comprehensive publication on AFO was published on its 30th anniversary, making it all the more important to focus these interviews on the past 30 years. We spoke with key figures from the festival's history to capture the transformations it has undergone in that time.

From the outset, our goal was to create an intergenerational dialogue – each interview brought together current team members with their predecessors. They exchanged their experiences and uncovered the essence of organizing a film festival. Alongside my colleague Jirka Slavík – AFO's long-time programmer, editor, proofreader, and the author of the book's historical section – we engaged with two former festival directors who were involved with AFO from the 1980s until the early 2000s. Both interviews serve as important testimonies to a festival era that often remains overlooked. Petr Bilík and I revisited AFO's 2007 transformation, touching on the initial challenges, the controversies surrounding the introduction of an entirely new organizing team, and the effort to restore its identity as a purely science documentary festival. The AFO Industry section was born from a vision of fostering a strong science-film collaboration. The current head of Industry 4Science, Ivana Formanová, spoke with Hana Křepelková Rezková about its formative years and development and with Jakub Korda about the significance of a major EU grant that enabled the section's expansion. Joining this conversation was our head of programming, Ondřej Kazík, who later accompanied me in a discussion with Matěj Dostálek. As AFO's director during its 50th anniversary, he not only steered the festival forward but also oversaw the grand opening of Olomouc's Fort Science – an innovative center for science popularization. Our programmer, Zdeněk Rychtera, met with former director Jakub Ráliš to explore shifts in the festival's program and its evolving role as a social phenomenon. Current

head of production Martina Hrbáčková interviewed her predecessor, Petr Vlček, shedding light on the often-overlooked yet crucial behind-the-scenes aspects of festival organization. Finally, I sat down with our graphic designer and art director, Radim Měšic, to discuss the evolution of AFO's visual identity, including the years before his arrival and my own tenure as the festival's media coordinator.

If there is one common thread in all these conversations, it is the deep connection each participant still feels toward AFO. Over the past sixty years, the festival has weathered crises, faced uncertain futures, and navigated new challenges – yet it has continued to grow, earning a reputation that extends far beyond the borders of the Czech Republic. It became a festival that benefits the science documentary genre and a professional incubator for thousands of students who helped organize it. It has carved out a unique place on the cultural map – whether as a festival devoted exclusively to science documentaries or as an event proudly hosted by Palacký University since its inception.

This book, like every year at AFO, is the result of teamwork. The festival is not merely about its organizers; it is shaped and enriched by every participant and visitor. It thrives on the filmmakers who bring extraordinary scientific stories, the professionals who provide broader context, the dedicated supporters who ensure its continuity, and the audience whose enthusiasm gives it meaning and atmosphere. My thanks go to everyone who has contributed in any way over the past sixty years to what AFO represents today. This book is a tribute to the red thread of shared passion, collaboration, curiosity, and discovery that has woven through six decades of Academia Film Olomouc.

Eva Navrátilová, Director of AFO since 2022

Úvod

Šedesát let nepřetržité existence je ve světě filmových festivalů téměř anomálií. V roce, kdy Academia Film Olomouc tuto hranici překračuje, je na místě obrátit pozornost k těm, kteří ho pomáhali formovat. Poslední rozsáhlejší publikace o AFO vznikla k jeho 30. výročí, i proto jsme se v této rozhovorové části zaměřili na posledních 30 let a prostřednictvím klíčových aktérů se pokusili vykreslit proměny, kterými festival za tu dobu prošel.

Už od prvotního konceptu bylo cílem propojit generace – každý jeden rozhovor tak představuje setkání současných členů a členek týmu s jejich předchůdci a předchůdkyněmi. Výměna jejich zkušeností přibližuje, co vše obnáší organizace filmového festivalu. Společně s kolegou Jirkou Slavíkem, dlouholetým dramaturgem festivalu, editorem, korektorem a zároveň autorem celé historické části této knihy, jsme vedli rozhovory s dvěma řediteli, kteří byli s Academia filmem spjatí od 80. let až do počátku milénia. Oba tyto rozhovory jsou důležitým svědectvím festivalového období, na které jsme měli tendenci zapomínat. S Petrem Bilíkem jsme se pak ohlédli za transformací AFO v roce 2007 – mluvili jsme o počátečních výzvách, kontroverzích spojených s přechodem festivalu pod nový tým i o snaze vrátit mu jasnou profilaci na vědecký dokument. Industry sekce AFO se od počátku formovala s vizí rozvíjet vědecko-filmovou spolupráci. O jejím vzniku a vývoji debatovala vedoucí Industry 4Science Ivana Formanová s Hanou Křepelkovou Rezkovou a také s Jakubem Kordou, se kterým rozebrala zásadní roli velkého evropského grantu umožňujícího vznik industry sekce a další růst festivalu. Na tomto rozhovoru se podílel i programový ředitel Ondřej Kazík, který se mnou dále pokračoval za Matějem Dostálkem – ten převzal vedení AFO při jeho jubilejním 50. ročníku a ještě u toho stihnul s týmem otevřít centrum popularizace Pevnost poznání. Dramaturg Zdeněk Rychtera se setkal s bývalým ředitelem Jakubem Rálišem, se kterým se bavili o proměnách programové koncepce i o podstatě festivalu jako společenského fenoménu. O klíčovém, ale často nedoceňovaném zákulisí festivalové

organizace vedla rozhovor současná vedoucí produkce Martina Hrbáčková se svým předchůdcem Petrem Vlčkem. Závěrem jsem s dlouholetým grafickým designérem festivalu Radimem Měsícem rozebrala vývoj vizuální identity AFO včetně období, které předcházelo Radimovu nástupu a kdy jsem na festivalu působila jako vedoucí komunikace.

Pokud bych měla mezi všemi rozhovory najít jednu spojující linku, byla by to určitě skutečnost, že AFO je pro všechny nějakým způsobem srdeční záležitostí. Za těch šedesát let své existence prošel festival mnoha krizemi, několikrát čelil vyhlídkám o posledním ročníku, mnohokrát byl postaven před nové výzvy. Ale dokázal se přesto vypracovat v událost, která má jméno i daleko za hranicemi České republiky. Festival, který je přínosem pro žánr populárně-vědeckého filmu, profesním inkubátorem pro dnes již tisíce studentů a studentek, kteří se podíleli na jeho organizaci. Festival, který si na mapě kulturních akcí obhájil své specifické místo. Ať už svým zaměřením čistě na vědecký dokument, nebo tím, že jeho organizátorem je od prvního ročníku Univerzita Palackého.

Tato kniha je výsledkem týmové práce – stejně jako každý ročník festivalu. AFO nestojí jen na těch, kdo jej rok co rok připravují, ale i na všech, kdo jej spoluutvářejí. Nemohlo by existovat bez filmařů a filmařek, kteří přinášejí fascinující vědecké příběhy, bez odborné veřejnosti zasazující je do širšího kontextu, bez dlouholetých podporovatelů a podporovatelek a bez vnímavého publika, které festivalu dodává jeho smysl i atmosféru. Díky všem, kdo se během posledních šedesáti let jakýmkoli způsobem podíleli na tom, co dnes AFO představuje. Tato kniha je poctou sdílenému zápalu, spolupráci, hledání a poznání, které tvoří leitmotiv všech šesti dekád festivalu Academia Film Olomouc.

Eva Navrátilová, ředitelka AFO od r. 2022